

Examenul de bacalaureat național 2015
Proba E. d)
Filosofie

SIMULARE

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- 1. Hedoniștii consideră că:**
 - a. Binele suprem este reprezentat de fericire
 - b. plăcerea și evitarea suferinței constituie Binele suprem al omului, scopul vieții acestuia
 - c. Binele suprem este reprezentat de datorie
 - d. oamenii și lucrurile pot fi posesori ai virtuții, iar virtutea este suficientă pentru fericire
- 2. O problemă controversată, abordată în cadrul eticii aplicate, este reprezentată de:**
 - a. eutanasiu
 - b. ontologie
 - c. gnoseologie
 - d. politologie
- 3. Imperativul categoric a fost formulat de:**
 - a. Aristotel
 - b. I. Kant
 - c. J.St. Mill
 - d. J.P. Sartre
- 4. Pentru Aristotel, fericirea este:**
 - a. dată de suma plăcerilor din timpul vieții
 - b. înlocuită cu conceptul de *datorie*
 - c. sinonimă cu liniștea interioară
 - d. scopul urmărit întotdeauna pentru sine și niciodată pentru altceva
- 5. Filosoful care a realizat distincția între omul interior și omul exterior este:**
 - a. J.St. Mill
 - b. K. Popper
 - c. Augustin
 - d. J.P. Sartre
- 6. Reprezentanții concepției etice deontologice sunt de părere că:**
 - a. un fapt este greșit nu prin consecințe, ci este greșit pentru că încalcă o normă care delimitează sfera datoriilor noastre morale
 - b. un comportament demn și just reprezintă un mijloc în vederea realizării unui scop absolut (fericirea sau plăcerea)
 - c. moralitatea acțiunilor umane trebuie stabilită ținând cont de rezultatele acestora, de consecințele pe care le produc
 - d. binele trebuie definit independent de corectitudine, iar corectitudinea, ca element de maximizare a binelui
- 7. Etica aplicată:**
 - a. este o specie a eticii eudaimoniste
 - b. consideră că binele este o parte constitutivă a fericirii și constă în activitatea rațională, conformă cu virtutea

- c. presupune studiul aspectelor etice ale politicilor și practicilor colective sau ale liniilor de conduită individuală
d. este o specie a eticii hedoniste
- 8. Problematika sensului vieții vizează răspunsul la întrebarea:**
a. Care sunt cele mai demne surse ale cunoașterii?
b. Ce este dreptatea?
c. Ce este determinismul?
d. Care este locul meu în univers?
- 9. Pentru I. Kant, moralitatea presupune:**
a. acțiunile bune, conforme cu virtutea
b. acțiunile bune, guvernate de principiul celei mai mari fericiri
c. acțiunile bune, conforme cu utilitatea
d. acțiunile bune, guvernate de principii universale și necesare
- 10. În teoria morală elaborată de I. Kant, un rol important îi revine conceptului de:**
a. datorie
b. fericire
c. plăcere
d. cunoaștere

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *sensului vieții*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica *sensului vieții*; **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre problematica *sensului vieții*; **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii de *sens al vieții* și *creație culturală*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

„Din toate acestea se vede că statul este o instituție naturală și că omul este din natură o ființă socială, pe când antisocialul din natură, nu din împrejurări ocazionale, este ori un supraom, ori o fiară, ca acela batjocorit de Homer. (...). Iar această însușire este caracteristică omului, spre deosebire de toate vietățile, așa că, singur, el are simțirea binelui și a răului, a dreptului și a nedreptului și a tuturor celorlalte stări morale. Comunitatea unor ființe cu asemenea însușiri creează familia și statul.

Și este clar că, din natură, statul este anterior familiei și fiecăruia din noi (...).”

(Aristotel, *Politica*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale naturii umane. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *ființă socială* și *instituție naturală*. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea concepției lui Aristotel privind *caracterul natural al instituției statului*. **6 puncte**

B. Teoriile morale reprezintă concepții normative ale acțiunii omenești.

1. Menționați trei filosofi care în scrierile lor au abordat teme specifice eticii. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care poate fi apreciată moralitatea unei acțiuni caritabile pentru oamenii fără adăpost, din perspectiva unui reprezentant al eticii deontologice. **4 puncte**